

Návrh skupinové aktivity

Aplikovaná psychologie výchovy a vzdělání, PSY261

Jan Kotík, 427173
Tomáš Kratochvíl, 427072
Stanislav Svačina, 427262
David Vašek, 427068

Vyučující: doc. PhDr. Šárka Portešová, Ph.D.

Datum odevzdání: 19. 5. 2016

Fakulta sociálních studií MU, 2015/2016

Úvod

Aktivity zaměřené na kariérní poradenství bychom chtěli vyzkoušet s žáky šesté třídy základní školy. Domníváme se, že děti navštěvující šestou třídu (ve věku +/- 11 až 12 let) již mohou mít představu o tom, co je baví a zajímá. Jsou schopné své tužby a přání verbalizovat a adekvátně o nich uvažovat (Piaget, 1972). Proto jsme zvolili tuto věkovou hranici, neboť nižší věk už by nemusel být pro naši aktivitu vhodný.

Aktivitu bychom koncipovali tak, aby se dala provést v jedné vyučovací hodině (45 minut). Sestávala by se z úvodní seznamování (neboť předpokládáme, že žáci se mezi sebou budou znát, ale my je znát nebudeme), z aktivity zaměřené na kariérní poradenství, neboť to především má být „gró“ naší práce, a dále ze závěrečné aktivity, kterou bychom celou hodinu uzavřeli. Cílem naší aktivity by mělo být primárně kariérní poradenství a sekundárně pak rozvoj sociálních a kognitivních kompetencí.

Program hodiny zaměřené na kariérní poradenství

Aktivita 1 – seznamovací aktivita

Posadili bychom se všichni do kruhu buď na židle, nebo na žíněnku na zem. Židle by mohly evokovat formálnější pracovní prostředí. Sednutí na žíněnku na zemi by pak mohlo více uvolnit atmosféru. V dalším kroku bychom se představili my, krátce bychom řekli, odkud jsme, co děláme a proč jsme za dětmi přišli – přišli jsme z toho důvodu, abychom jim pomohli zamyslet se nad tím, co by chtěli eventuálně jednou v životě dělat. U dětí, které by už představu měly, bychom tuto představu pomohli dále rozvinout a dětem, které nad svou budoucí kariérou doposud neuvažovaly, bychom mohli pomoci pojmenovat a najít nějaký směr, jakým by se mohly a chtěly dále ubírat.

Po našem představení by následovalo „kolečko“, ve kterém by každé dítě řeklo, jak se jmenuje, a také by řeklo, co ho baví, případně zda už ví, čím chce být. Děti by šly na řadu jedno po druhém a každé následující dítě by zopakovalo, jak se jmenuje dítě před ním a co chce dělat. Takto si je za krátkou chvíli zapamatujeme **jmény** a v další aktivitě s nimi můžeme komunikovat lépe **přesného oslovování**. Děti tak mohou z naší strany cítit zájem a přispěje to k bezpečné atmosféře ve skupině. Takto bychom udělali celé kolečko, přičemž poslední člověk v kolečku by byl jeden člen našeho týmu, který by aktivitu uzavřel.

Tato úvodní aktivita nejen že nasměruje děti k další aktivitě, která bude už zaměřená více poradensky, ale také rozvine kognitivní (krátkodobou a dlouhodobou paměť), sociální (komunikace s autoritou, komunikace ve třídě – ve skupině) a metakognitivní (děti uvažují nad tím, co je baví – přemýšlí o sobě) kompetence. Po této zhruba 10 minut trvající aktivitě by na řadu přišly další – zaměřené poradensky.

Aktivita 2 – předpokládaná doba aktivity 15 minut

Žáci budou rozděleni do skupin po 3-4. Každá skupinka dostane kartičky (pokud možno diverzifikované profese, nejvíce však 10-15, aby aktivita nebyla příliš časově náročná), na nichž budou napsaná jména profesí (např. zedník, obkladač, lékař, opravář, kosmonaut, apod.) Dále dostanou kartičky s obrázky, na nichž budou nakresleny objekty, které souvisejí s jednotlivými profesemi – 3 ke každé profesi (např. cihla, malta, zednická lžíce). Dostanou také tři prázdné kartičky ke každé z profesí. Cílem žáků bude seskupit jednotlivé profese do kategorií podle toho, které spolu, dle žáků, souvisí. Například tak mohou profese seskupovat **profese** podle toho, jestli jsou manuální/teoretické, vyžadují základní/střední/vysokoškolské vzdělání apod. Výběr kategorií bude ponechán na žácích. Každá skupinka tak bude moci vytvořit své vlastní unikátní rozdělení. V dalším kroku budou žáci přiřazovat jednotlivé nástroje na obrázcích k jednotlivým profesím. U každé by měli vybrat právě tři obrázky. V posledním kroku budou muset společně vymyslet a napsat na papírky tři aktivity, které jsou pro danou profesi podle nich nejvíce typické (tj. lékař – poslouchá srdce, měří teplotu, předepisuje léky). Po tom, co žáci dokončí svou práci, budou svá dělení prezentovat ve skupinkách spolužákům, přičemž budou mít za úkol vysvětlit, na základě jakých kritérií jednotlivé profese rozdělili, jaké činnosti **si** a proč považují u těchto činností za typické, případně proč přiřadili dané profesi právě tyto obrázky.

Smyslem této aktivity je na základě teorie Donalda Supera (1990):

- 1) Rozvoj metakognice a hierarchizace.
- 2) Získání nových znalostí o různých možných profesích a profesních souvislostech.
- 3) Rozvoj sociálních kompetencí.

Aktivita 3 – předpokládaná doba aktivity 10-15 minut

Navazuje na aktivitu 2. Žáci zůstanou zařazení ve skupinkách, v nichž pracovali na předcházejícím úkolu. Nyní budou mít za úkol každý vymyslet 3-5 věcí, které je nejvíce baví a které dělají ve svém volném čase. **Podle toho, jaké věci vymysleli**. Na základě toho, jaké věci děti vymyslí, budou ve skupince diskutovat nad tím, v jakých povoláních si myslí, že by se jim mohly tyto činnosti/zájmy uplatit (např. dítě řekne, že má rádo zvířata – vymyslí, že by mohlo být zvěrolékařem). Každé z nich by mělo mít na konci vymyšleno alespoň dvě povolání, v nichž by mohly uplatnit své zájmy, záliby či dovednosti. Až tyto profese vymyslí, budou mít za úkol zařadit své vymyšlené profese spolu se zálibami do soustav, do nichž rozřadili povolání v předchozí aktivitě a k zařazeným povoláním připsat své jméno (tj. Anička – kadeřnice, kosmetička – ráda češe, maluje, vypadá hezky, pomáhá ostatním). Následně budou vyzváni k tomu, aby se prošli po třídě, podívali se na práce ostatních spolužáků a podívali se, s jakými profesemi či nápady přišli ostatní.

Smyslem této aktivity je:

- 1) Rozvoj povědomí o vlastních schopnostech, zálibách a dovednostech.
- 2) Rozvoj povědomí o možné osobní profesní perspektivě.
- 3) Rozvoj sociálních kompetencí.

Aktivita 4 – závěrečná aktivita

V závěrečném kolečku bychom se dotazovali, k čemu děti došly, co je při předchozích aktivitách napadlo. Zároveň by to byla možnost adresovat smysluplnost jednotlivých profesí a jejich přínos a důležitost – že nejsou méněcenné profese, ale že i například zedník nebo uklízečka plní svou roli ve společnosti a bez nich by nestály domy či by nebyl na určitých místech pořádek. Nazíraná smysluplnost dané profese je důležitá (Steger, Dik, & Duffy, 2012) a po probírání příslušných aktivit s pomocí kartiček je dobrá příležitost ji zmínit a ilustrovat.

Zdroje:

Piaget, J. (1972). *Psychology and Epistemology: Towards a Theory of Knowledge*. Harmondsworth: Penguin.

Steger, M. F., Dik, B. J., & Duffy, R. D. (2012). Measuring Meaningful Work: The Work and Meaning Inventory (WAMI). *Journal Of Career Assessment*, 20(3), 322-337.

Super, D. E. (1990). A Life-Span, Life-Space, Approach to Career Development. In D. Brown & L. Brooks (Eds.), *Career Choice and Development*. San Francisco: Jossey- Bass.